

ROMANYA

ÜLKE PROFİLİ

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	13
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Romanya
Nüfus	19 milyon
Dil	Rumence
Din	Ortodoks (%87), Protestan (%6,8) Katolik (%5,6), Diğer (%0,6)
Yüzölçümü	238 391 km ²
Başkent	Bükreş
Başlıca Şehirleri	Bükreş, Lasi, Timisoara, Köstence, Cluj-Napoca, Craiova, Galati, Braşov
Devlet Başkanı	Nicuşor DAN
Para Birimi	Lei

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

AB (Avrupa Birliği), AG (Avustralya Grubu), BIS (Uluslararası İmar Bankası), BSEC (Karadeniz Ekonomik İşbirliği), CCC (Gümrük İşbirliği Konseyi), CE (Avrupa Konseyi), CEI (Orta Avrupa Girişimi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), ECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu), FAO (Tarım ve Gıda Örgütü), G-9, G-77, IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü), ICFTU (Uluslararası Serbest Ticaret Birlikleri Konfederasyonu), ICRM (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi), IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IFRC (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Toplulukları Federasyonu), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu), IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü), INMARSAT (Uluslararası Denizcilik Uydu Teşkilatı), INTELSTAT (Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü), Interpol (Uluslararası (Uluslararası Standartlar Örgütü), ITU (Uluslararası Haberleşme Birliği), LAIA (Latin Amerika Entegrasyon Birliği), MONUC (BM Kongo Operasyonu), OAS (Amerika Devletleri Teşkilatı), OPCW (Kimyasal Silahları Yasaklama Organizasyonu), OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), PCA (Daimi Hakemlik Mahkemesi), PFP (Barış için Ortaklık), UN (Birleşmiş Milletler), UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı), UNESCO (Eğitim-Bilim ve Kültür Örgütü), UNIDO (Endüstriyel Kalkınma Örgütü), UNIKOM (BM Irak-Kuveyt Gözlem Misyonu), UNMEE (BM Etiyopya-Eritre Misyonu), UNMIBH (BM Bosna Hersek Misyonu), UNMIK (BM Kosova Geçici Yönetimi), UPU (Dünya Posta Birliği), WCL (Dünya Emek Konfederasyonu), WEU (Batı Avrupa Konseyi), WFTU (Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu), WHO (Dünya Sağlık Örgütü), WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı), WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü), WTOO (Dünya Turizm Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü)

Coğrafi Konum

Asya, Avrupa ve Ortadoğu'nun kavşak noktasında, Tuna Nehri ve Karadeniz yakınlarında yer alan Romanya, coğrafi yerleşim açısından oldukça stratejik bir konuma sahiptir. Büyük bir ekonomik potansiyeli elinde bulunduran ülke, gelişmiş sanayii ve tarım alanlarının yanı sıra zengin doğal kaynakları açısından da oldukça şanslıdır.

19 milyonluk nüfusu ve 238 391 kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın güney doğusunda yer alan Romanya, Bulgaristan (608 km), Macaristan (443 km), Moldova (450 km), Sırbistan (476 km) ve Ukrayna (531 km) ile sınıra sahiptir.

Başkenti Bükreş olan ülkenin diğer önemli şehirleri; Köstence, Yaş, Timisoara, Cluj-Napoca, Galati, Braşov ve Craiova'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

Romenler, diğer Latin ulusları gibi M.S. ilk 1 000 yıl içinde ortaya çıkmış ve Trakyalı ataları olan Hint-Avrupa köklü "Dacia"lılar ile aynı bölgede yaşamışlardır. Bugün Romenler Doğu Roma dünyasının yegane temsilcisidir ve Romence de İspanyolca, İtalyanca ve Fransızcanın yanında başlıca Latin kökenli dillerden birisidir.

İlk kez 1859 yılında Wallachia ve Moldavia Prenslüklerinin birleşmesi ile doğan Romen ulus devleti, 400 yıl kadar Osmanlı egemenliğinde kalmış ve 1878 yılında resmi bağımsızlığını ilan ederek üç yıl sonra da bir krallık haline gelmiştir. Ancak söz konusu krallık, Romen nüfusun sadece bir kısmını kapsamış, 3 milyon kişi Macaristan yönetimindeki Transilvanya'da, 2 milyon kişi Rusya kontrolündeki Bessarabia'da ve küçük gruplar da Bulgaristan'a ait bulunan Dobruca bölgesinde kalmışlardır. Krallığın, Romanyalıların tamamını bir yönetim altında toplama hedefi, ancak I. Dünya Savaşı'nın ardından 1918 yılında Transilvanya, Bessarabia, Bukovina ve güney Dobruca bölgelerinin Romanya ile birleşmesi ile gerçekleştirilmiştir. Böylelikle ülke bir anda iki misli büyümüş, ancak bu yeni bölgelerin ekonomik gelişmesi, ya da tam anlamıyla entegre olması sağlanamamıştır.

II. Dünya Savaşı sonrası ülke, diğer Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri gibi Sovyet egemenliği altına girerek komünist rejimi benimsemiştir. 1945 yılında Sovyetler Birliği destekli Romanya Komünist Partisi (RCP) yönetimi ele geçirmiş, 1947 yılı sonunda da Kral Michael tahttan çekilerek ülke Romanya Halk Cumhuriyeti adını almıştır.

1950'li yıllarda Moskova ile bağları zayıflasa da Gheorghe Gheorghiu-Dej yönetimindeki RCP, Stalinist ekonomi politikalarının tamamını uygulamıştır. 1965 yılında yönetimi devralan Nicolae Çavuşesku (Ceaurescu) devlet konseyi başkanı olmuş, ülkenin adı Romanya Sosyalist Cumhuriyeti olarak değişmiştir. Gizli polis teşkilatının da desteğiyle Çavuşesku olağanüstü bir kişisel güç kazanmış, özellikle 1980'li yılların sonlarına doğru ülke yönetiminin bütün kilit noktalarına Çavuşesku'nun aile üyeleri ve arkadaşları yerleştirilmiştir.

Doğu Avrupa ülkelerinde komünist rejimlerin sarsıldığı 1989 yılı sonlarında, ülkenin Timişoara kentinde rejime karşı ilk tepkiler başlamış, bastırılan gösterilerin Bükreş'e sıçraması ile birlikte olaylar hızla gelişmiş, 25 Aralık 1989'da Nicolae Çavuşesku ile eşi idam edilmiştir.

Tüm ülkeye yayılan ayaklanmalar sonucu, Ulusal Kurtuluş Cephesi (National Salvation Front) sosyalist rejime son vermiş, 1990 yılında da serbest seçimler yapılarak ülkede çok partili demokratik sisteme geçilmiştir. Romanya, halen çok partili parlamenter sistem ve Senato ile Millet Meclisinden oluşan iki meclis ile yönetilen demokratik bir Cumhuriyettir.

31 Mart 2024 tarihi itibarıyla Romanya Schengen Bölgesine dahil olmuştur. Bu çerçevede, Schengen vizelerinin verilmesi de dahil olmak üzere Schengen kuralları geçerli olmuş ve iç hava ve deniz sınırlarındaki kontroller kaldırılmıştır. Öte yandan, iç kara sınırlarındaki kontroller devam etmektedir.

Nüfus ve İstihdam

1990 yılından beri gerek dışarıya göç gerekse artan ölüm ve azalan doğum oranları nedeniyle, Romanya'nın nüfusu sürekli azalma kaydetmiştir. 1990 yılında 23,21 milyon kişi olan ülke nüfusu, 2024 yılında 19 milyon kişiye kadar düşmüştür.

Ülkenin nüfus azalışında doğal sebeplerin yanı sıra göç de önemli bir faktörü oluşturmaktadır. Nüfusun azalmış olmasına, yurtdışına çalışmaya gidenlerin önemli ölçüde sebep olduğu tahmin edilmektedir. Diğer taraftan Uluslararası Göç Örgütü, yurtdışında çalışmakta olan Romen sayısını 2 milyon kişi olarak belirtmektedir ki bu rakam da yetişkin nüfusun yaklaşık %10'luk kısmına karşılık gelmektedir. 1990'lı yıllarda başlayan dış göçün başlangıçtaki hedef ülkeleri Yugoslavya ve Polonya gibi Doğu Avrupa ülkeleri iken bugün Almanya, İtalya, İspanya gibi Batı Avrupa ülkeleri ve İsrail en fazla tercih edilen yabancı ülkeler haline gelmiştir.

Ülkenin nüfusunun %89,5'i Romenlerden oluşmaktadır. Ülkede resmi olarak Macarlar (%6,6), Çingene (%2,5) ve Almanlar (%0,5) da dahil olmak üzere 13 azınlık grubu mevcuttur.

Romanya halkının yaklaşık %96'sı okur-yazardır. Nüfusun ortalama yaşı 39,7 olan Romanya, Batı Avrupa ülkelerine göre daha genç bir nüfusa sahiptir. Bununla beraber, azalan doğum oranı, bu durumun değişeceğine ve gelecek 10 yılın sonuna doğru, ülkedeki yaşlı nüfusun çalışma yaşındaki nüfusa bağımlılık oranının yükseleceğine işaret etmektedir. Ülkede 14 yaş altı nüfusta azalma gözlenirken, 65 yaş üstü nüfus ise artmaktadır. Bu durumun, emeklilik, sosyal sigorta ve sağlık sistemi üzerinde bir baskı oluşturması beklenmektedir.

Komünist sistemin yıkılmasının ardından, ülkenin işgücü yapısı ve büyüklüğü de önemli ölçüde değişiklik göstermiştir. Özellikle 1990'lı yıllarda kayıt dışı ekonominin büyümesi ile işgücü ile ilgili güncel ve doğru bilgi temin etmek ve bu bilgileri yorumlamak zorlaşmıştır.

İşsizler, emekliler, kırsal kesimde çalışan ücretliler, düşük ücretli işlerde çalışıp büyük kentlerde yaşayan büyük aileler ile Moldova sınırındaki bölgelerde ve daha az gelişmiş olan kuzeydoğu bölgelerinde yaşayan kesimler, ülkede yoksulluktan en fazla zarar gören nüfusu oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde diğer AB ülkelerine yönelik göçün tahmin edilememesi işgücü ile ilgili olarak belirsizlik yaratmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar \$)	350,85	384,15	403,4	424,38	446,23	470,11	496,49	524,87
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	2,4	0,9	1,6	2,8	3,2	3,3	3,4	3,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	18 413	20 278	21 421	22 676	24 000	25 457	27 069	28 809
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	10,4	5,6	4,6	3,1	3,3	2,9	2,8	2,7
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-6,6	-8,3	-7,6	-7,4	-7,1	-6,9	-6,5	-6,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,6	5,4	5,4	5,2	5,1	5,1	5	4,8
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	52,1	57,2	61,6	65,7	68,9	71,5	73,7	75,7

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Avrupa'nın güney doğusunda yer alan ve Polonya'nın ardından Orta ve Doğu Avrupa'nın en büyük ikinci pazarı durumunda olan Romanya'da, sanayileşme sürecine girilmesiyle birlikte güçlü bir kırsal göç gerçekleşmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan ağır yaralarla çıkan Romanya, ekonomisini kaldırmak için büyük bir mücadele dönemine girmiştir. Aralık 1989 Devrimi'nden sonra serbest piyasa sistemine adapte olmaya başlayan Romanya, iktisadi gelişme amacıyla dış ticarete önem vermiştir. Ayrıca, yine bu amaçla pek çok reformlar yapılmıştır.

Kısa sürede hisselerinin çoğu devlet kontrolü altında bulunan bütün kuruluşların hızlı ve şeffaf bir biçimde özelleştirilmesi ve vatandaşların hayat standardının yükseltilmesi yönünde politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu reformlar özellikle, IMF, Dünya Bankası ve Avrupa Birliği gibi uluslararası oluşumlar tarafından desteklenmiştir. Bu önemli gelişmelerle beraber 1 Ocak 2007 itibarıyla ülkenin Avrupa Birliği tam üyesi olması, Romanya'yı Avrupa'nın cazip ülkelerinden biri haline getirmiştir.

Ülke ekonomisinin karşı karşıya olduğu çeşitli problemler bulunmaktadır. Ülkede kayıt dışı ekonomimin büyük olması, vergi sistemine düşük oranda katkı sağlayabilen kırsal nüfusun yüksek olması, vergilerin düzenli olarak toplanamaması gibi sorunlardan dolayı vergi gelirleri yeterli düzeye ulaşamamaktadır. Bu nedenle eğitim, sağlık, refah, altyapı ve güvenlik harcamaları yeterli düzeyde gerçekleştirilememektedir. Romanya Doğu Avrupa ülkeleri arasında en düşük kişi başı gelire, çevre standartları açısından en düşük seviyeye, en yüksek ödenmemiş vergi borçlarına ve en düşük eğitim harcamasına sahiptir. Ülkenin Euro Bölgesi ile kurmuş olduğu sıkı ticari ve mali bağlar, ekonomisini bu bölgedeki gelişmelere karşı riskli hale getirmektedir.

Pandemi sonrası hızlı bir büyüme ivmesi kazanan ekonomi, Rusya-Ukrayna savaşın başlamasından bu yana önemli ölçüde kötüleşmiştir. Yaptırımlar ve artan enerji maliyetleri, yüksek enflasyon ve tedarik zinciri kesintiler ile ilgili mevcut zorlukların artması beklenmekte ve toparlanmanın zaman alacağı tahmin edilmektedir.

Romen Hükümeti tarafından uzun vadede Romanya'nın mali sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla bazı mali/bütçesel tedbirler alınmıştır. Bahse konu düzenleme kapsamındaki tedbirlerin bir kısmı 1 Kasım 2023 tarihinde, bir kısmı ise 1 Ocak 2024 tarihinde, bir kısmı ise 1 Temmuz 2024 tarihinde uygulanmaya konulmuştur. Düzenleme kapsamındaki başlıca değişiklikler arasında mikro-girişimlere yönelik vergilerin arttırılması, yıllık cirosu 50 milyon euroyu aşan firmalar için %1 oranında ciro üzerinden vergi alınması, bazı ürünlerin ve yeni evlerin satışında uygulanan KDV oranlarının yükseltilmesi, lüks ev/arabalardan alınan verginin arttırılması, IT sektöründe uygulanan gelir vergisi muafiyetinin kısıtlanması, bazı sektörlerde çalışanların sağlık sigortası katkısı ödemeye başlaması, alkol ve sigara için uygulanan özel tüketim vergisinin arttırılması, kaynağı belirlenemeyen gelirlere uygulanan verginin yükseltilmesi ve e-fatura sisteminin bazı ticaret türleri için zorunlu hale gelmesi yer almaktadır.

Rusya-Ukrayna savaşının sonuçlarını yönetmek, 2023'te hükümetin önceliği olmaya devam etmiştir. Yüksek enerji maliyetleri, yükselen faiz oranları ve Romanya'nın Avrupa'daki önemli ticaret ortaklarındaki zayıflayan büyüme, 2023'te yüksek enflasyonla ilgili mevcut zorlukları arttırmaya devam etmiştir. Yeni Nesil AB programı kapsamında AB fonlarının girişi nedeniyle yatırım parlak bir nokta olmaya devam etmesi beklenmektedir. Reel GSYİH'nın 2024 %1 oranında büyümüş, 2025'te %1,6 oranında büyümesi beklenmektedir.

Romanya'nın 2025'teki büyümesi iç talep tarafından yönlendirilmeye devam edecek. Hala sıkı bir işgücü piyasası ve hem devlet hem de özel sektördeki önceki güçlü ücret artışları, gerçek gelirlerdeki devam eden güçlü büyümenin temelini oluşturuyor. 2024'teki tahmini yıllık daralmanın ardından, kamusal altyapıya yapılan yatırım, AB bütçesinden ve Yeni Nesil AB programı kapsamındaki fon girişleri nedeniyle, dağıtımlarında büyük bir gecikme olmadığı varsayılarak 2025'te artacaktır. Güçlü iç talep ve Romanya'nın ithalata olan yapısal bağımlılığı göz önüne alındığında, dış sektör 2025'te (ve sonrasında) ana büyüme üzerinde önemli bir engel teşkil edecektir.

Artan reel ücretler ve kamu sektörü yatırımlarını destekleyen AB fonlarının girişiyle birlikte iç talep oldukça güçlü kalması beklenmektedir. Ancak, AB mallarına uygulanan nihai ABD tarife oranları ve tırmanan ABD-Çin ticaret savaşı konusunda artan belirsizlik bulunmaktadır. ABD, Romanya'nın yalnızca küçük bir ihracat noktasıdır, ancak dış talep, Romanya'nın kilit AB ticaret ortaklarındaki, özellikle Almanya'daki yavaş büyümeden etkilenecektir.

2026-30 yılları arasında güçlü özel tüketim büyümesinin devam etmesiyle birlikte, gerçek GSYİH büyümesinin yıllık ortalama %3 civarında olması beklenmekte; bu, öngörülen AB ortalamasının çok üzerindedir. Tahmin döneminde artan kapasite kullanımı, azalan belirsizlik ve AB fonlarının emilimi, yatırım büyümesini destekleyerek Romanya'nın inşaat ve hizmet sektörlerine ivme kazandırması beklenmektedir.

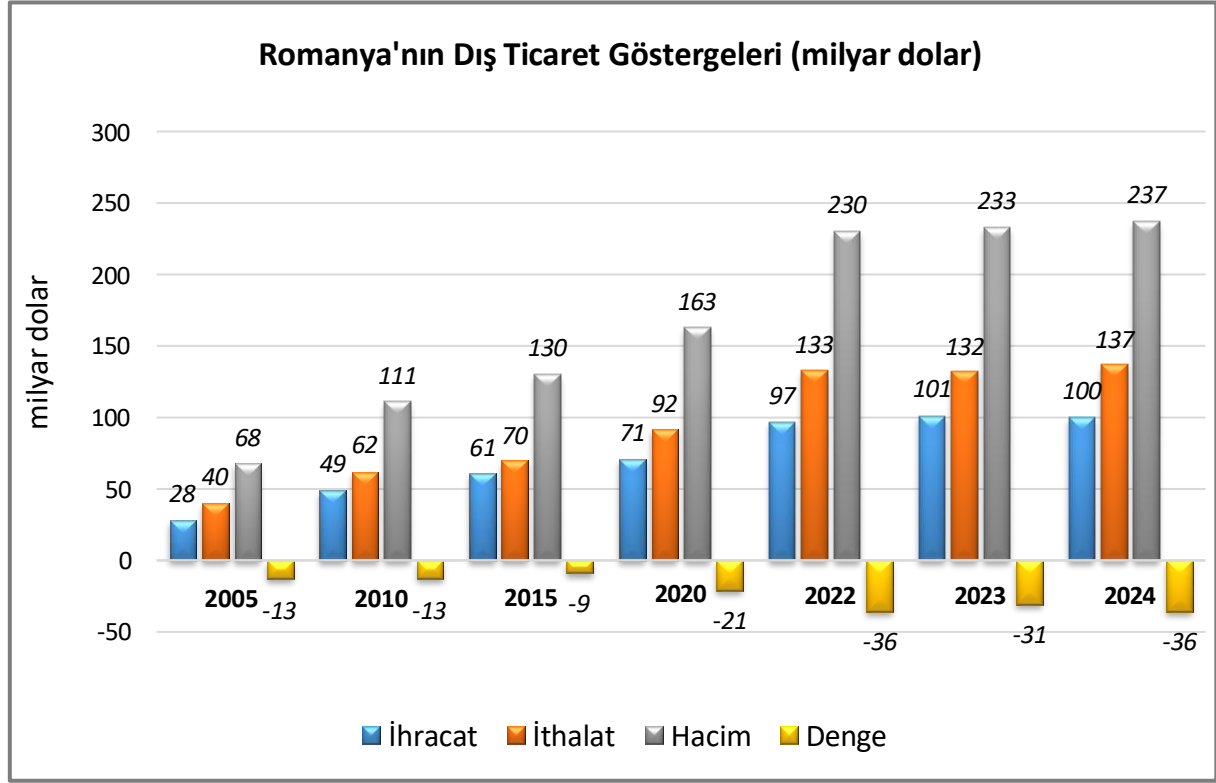
Romanya'nın zayıf demografik profili ve devam eden göçten kaynaklanan "beyin göçü", araştırma ve geliştirmeye yaptığı düşük harcama seviyesiyle ülkenin orta vadeli büyüme

beklentileri üzerinde kısıtlamalar olmaya devam edecektir. Büyük mali açık nedeniyle AB toparlanma fonlarının akışında yaşanabilecek aksamalar da büyüme tahminleri açısından bir diğer olumsuz risk olarak görülmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Romanya'nın ihracatı 2024 yılında 100 milyar dolar olmuştur. Ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan ve Bulgaristan'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %3,6 pay ile 8. sıradadır.

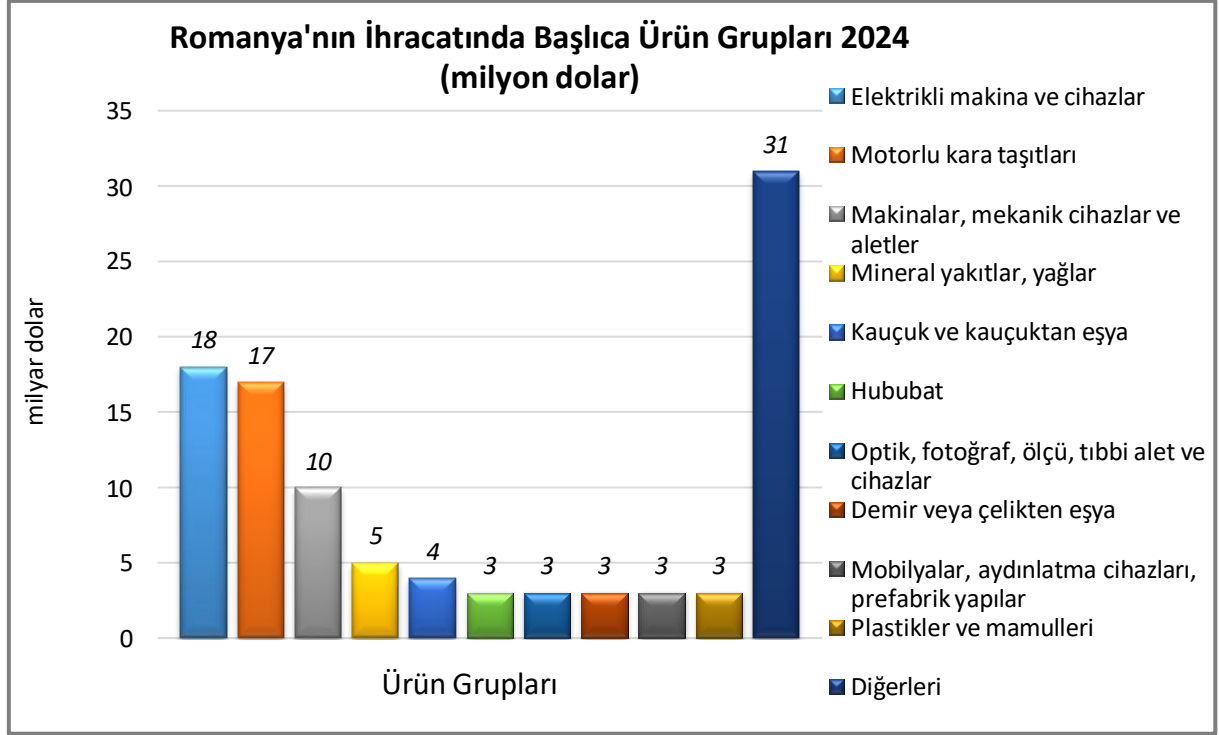
Ülkenin 2024 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler sırasıyla otomobiller; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar; elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları ve petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlardır.

2024 yılında ülkenin ithalatı ise 137 milyar dolar olmuştur. İthalat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Macaristan, Polonya ve Çin'dir. Ülkenin ithalatında Türkiye %5,6 pay ile 6. sıradadır.

2024 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış); ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar); otomobiller; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlardır.

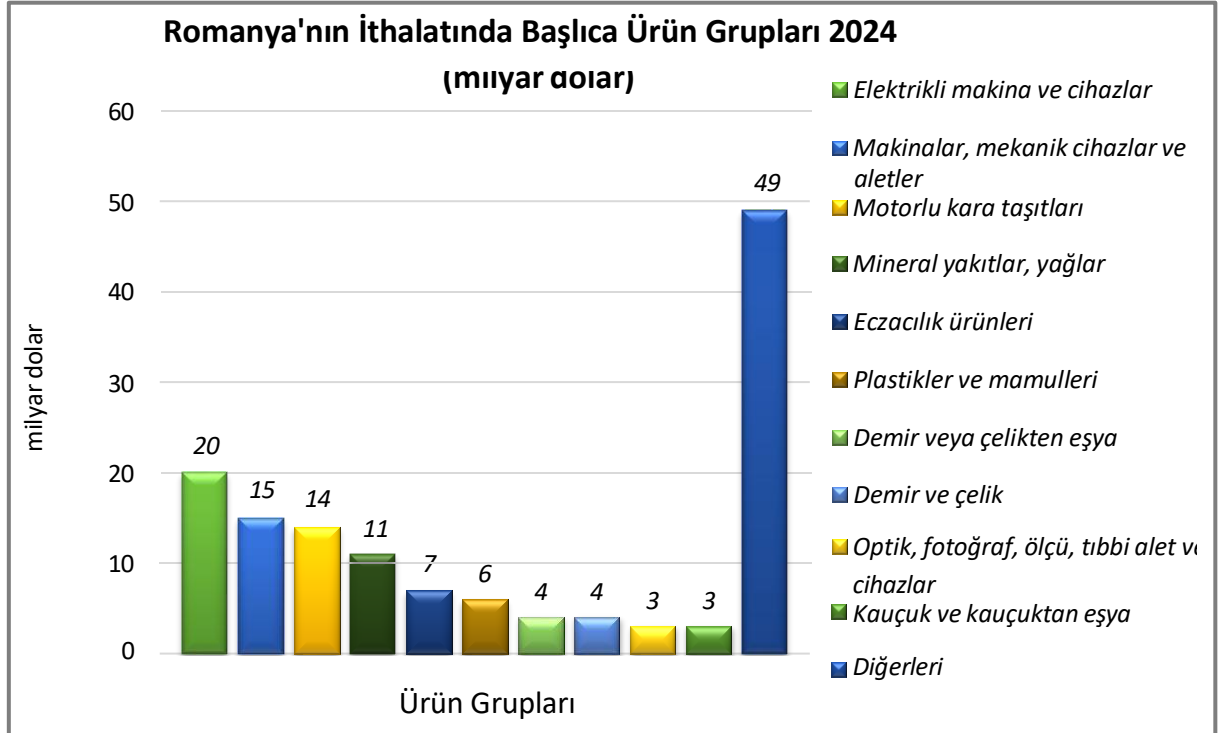
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

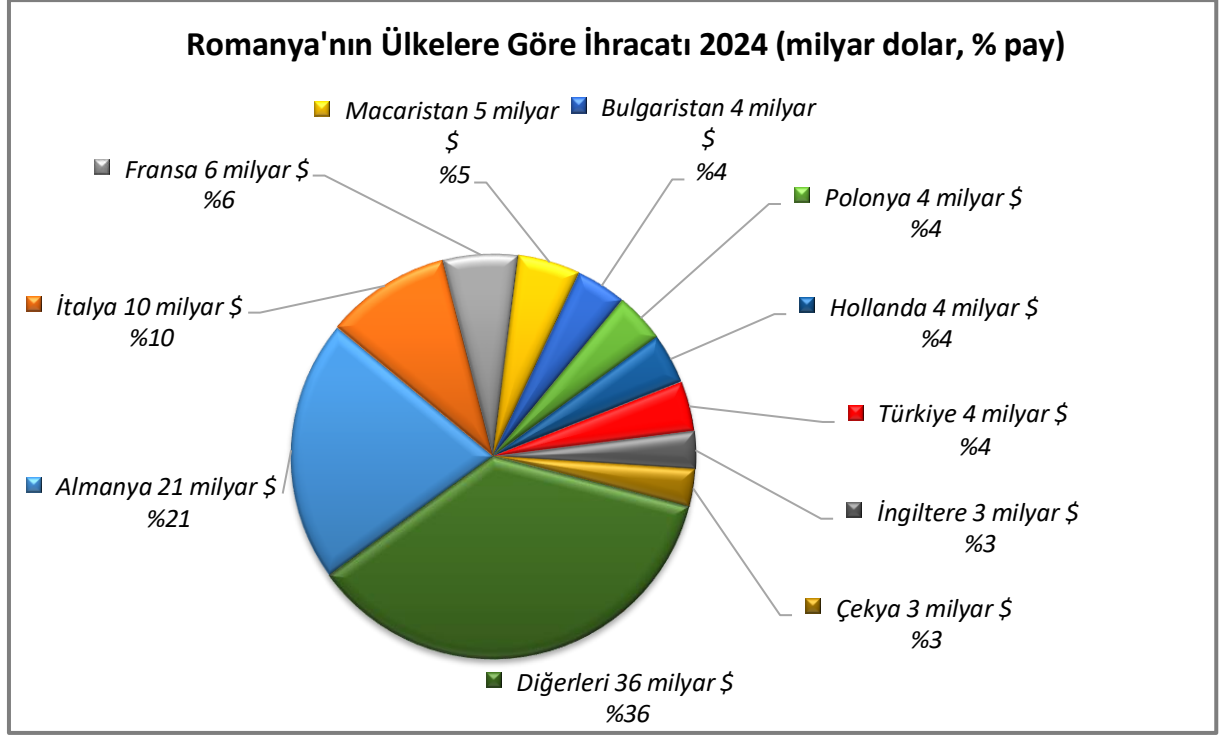
İthalat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

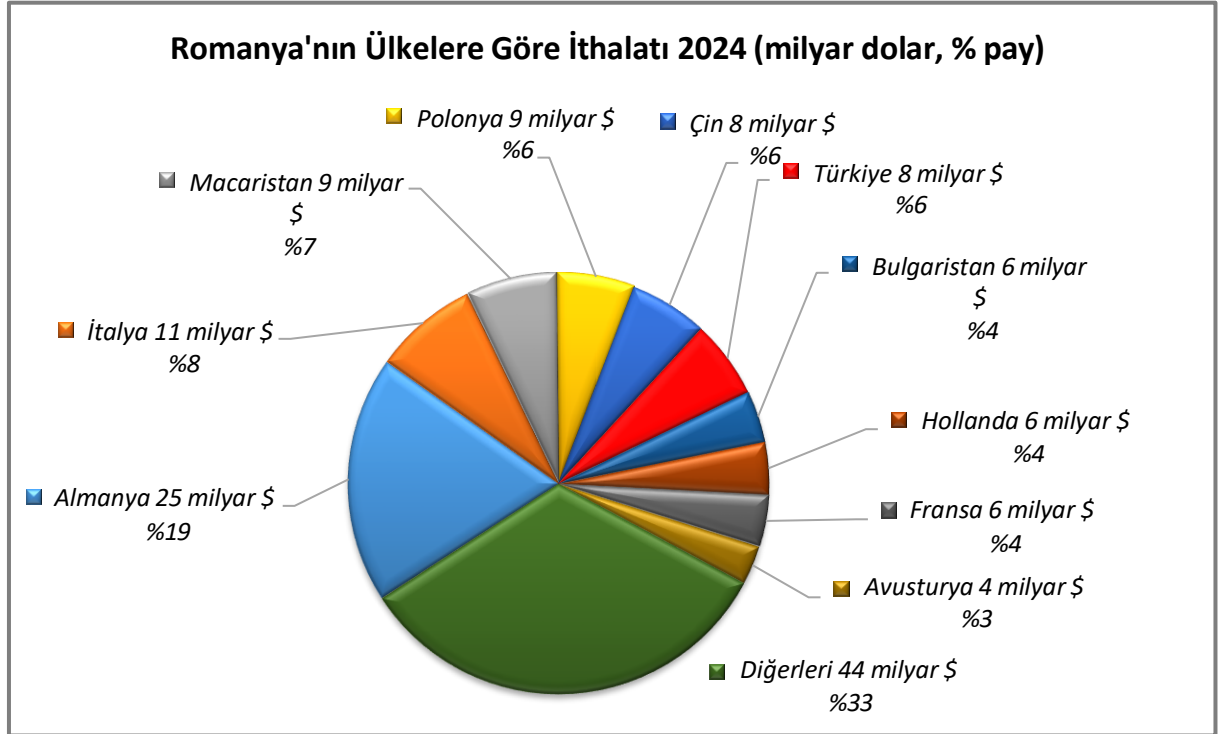
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

İthalat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

2024 yılında Romanya’da gerçekleşen doğrudan yabancı yatırım miktarı tahmini 9,7 milyar dolar olmuştur. Ülkenin 2024 yılında toplam yabancı sermaye stoğu yaklaşık 156 milyar dolara ulaşmıştır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	8 709,00	9 667,00	11 407,00	13 118,00	15 086,00	17 047,00	17 899,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,50	2,50	2,80	3,10	3,20	3,40	3,30
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	146 143,70	155 811,00	167 217,00	180 335,00	195 421,00	212 468,00	230 367,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 1 828,00	- 2 000,00	- 1 607,00	- 1 768,00	- 1 944,00	- 2 139,00	- 2 353,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	22 618,40	24 618,00	26 225,00	27 993,00	29 938,00	32 076,00	34 429,00

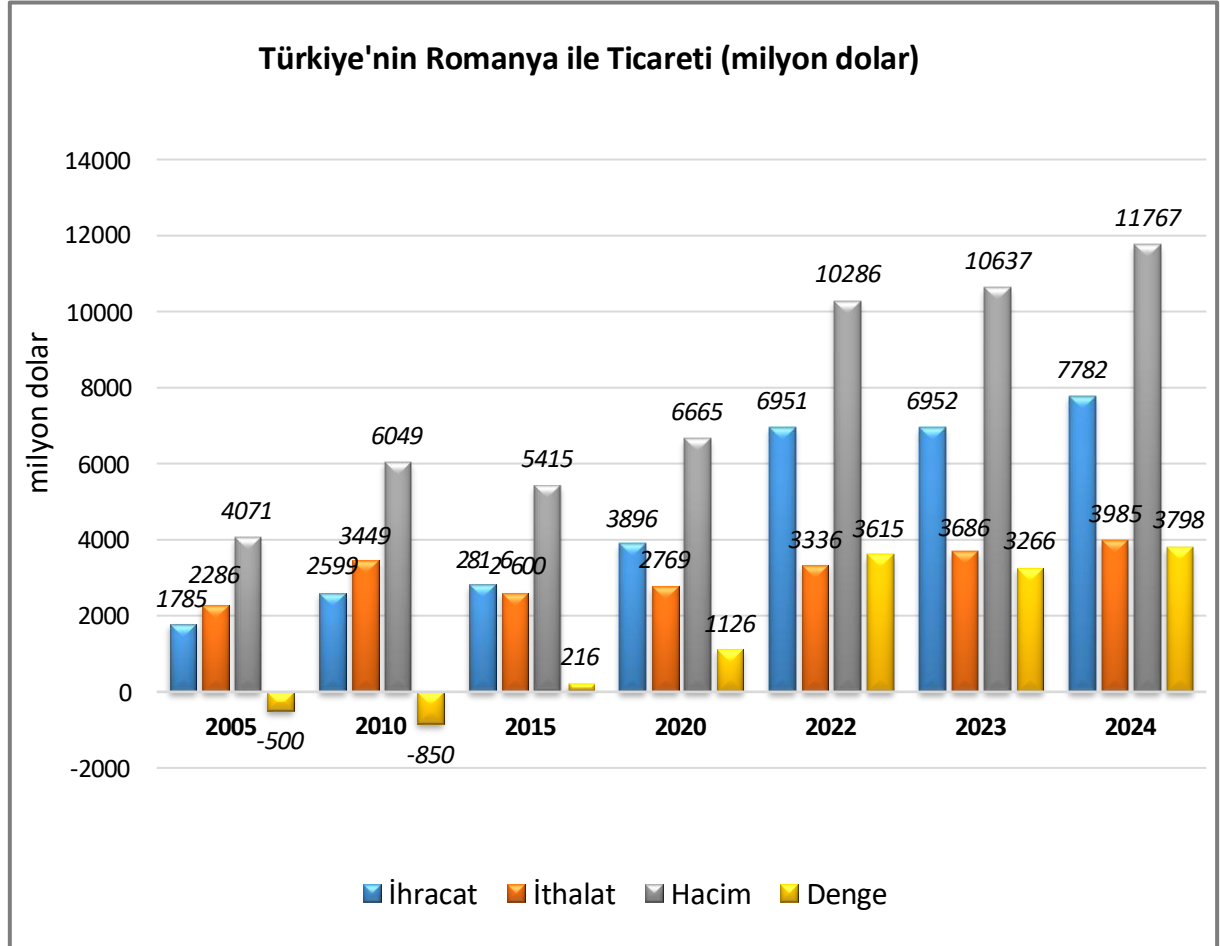
Kaynak: EIU

*: Tahmin

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Romanya Dış Ticareti

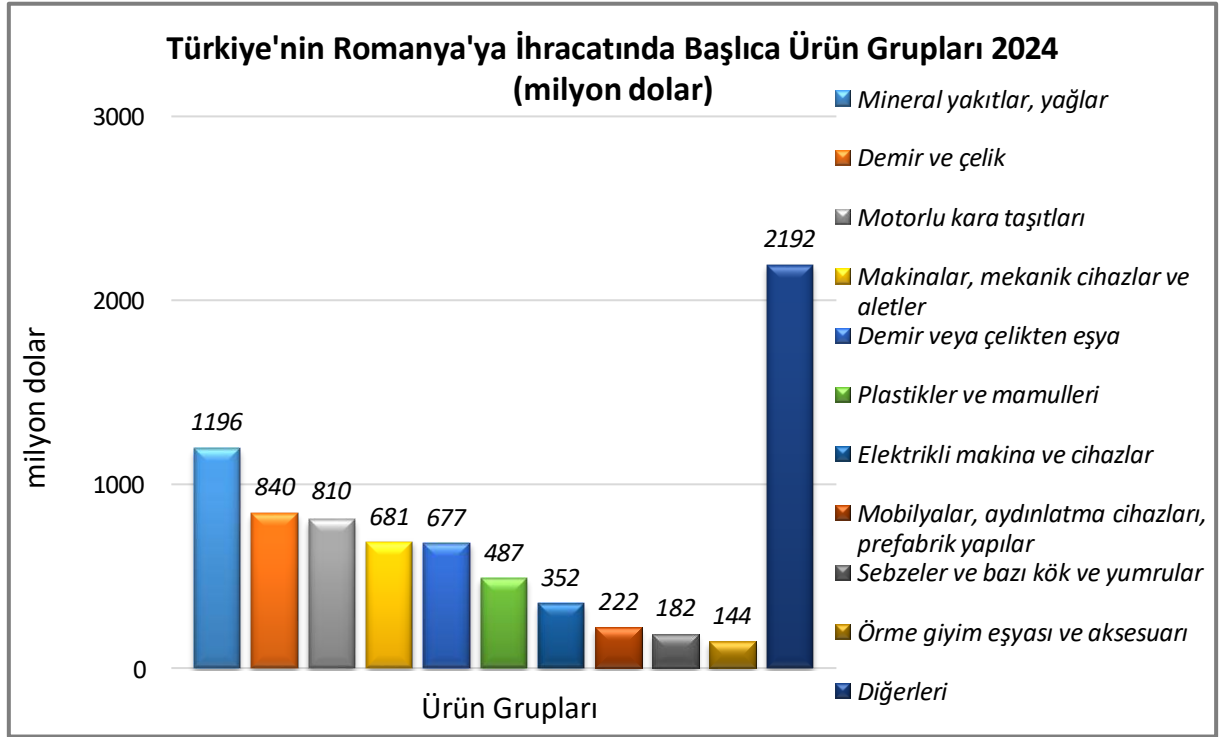
Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

2024 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 8 milyar dolar olmuştur. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler sırasıyla petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller; demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde) ve demir veya alaşımsız çelikten genişlik ≥ 600 mm (kaplanmış) yassı hadde mamullerdir.

2024 yılında ülkeden ithalatımız ise 4 milyar dolardır. İthal ettiğimiz başlıca ürünler ise otomobiller; dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler; kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor); karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler ve rezistanslardır.

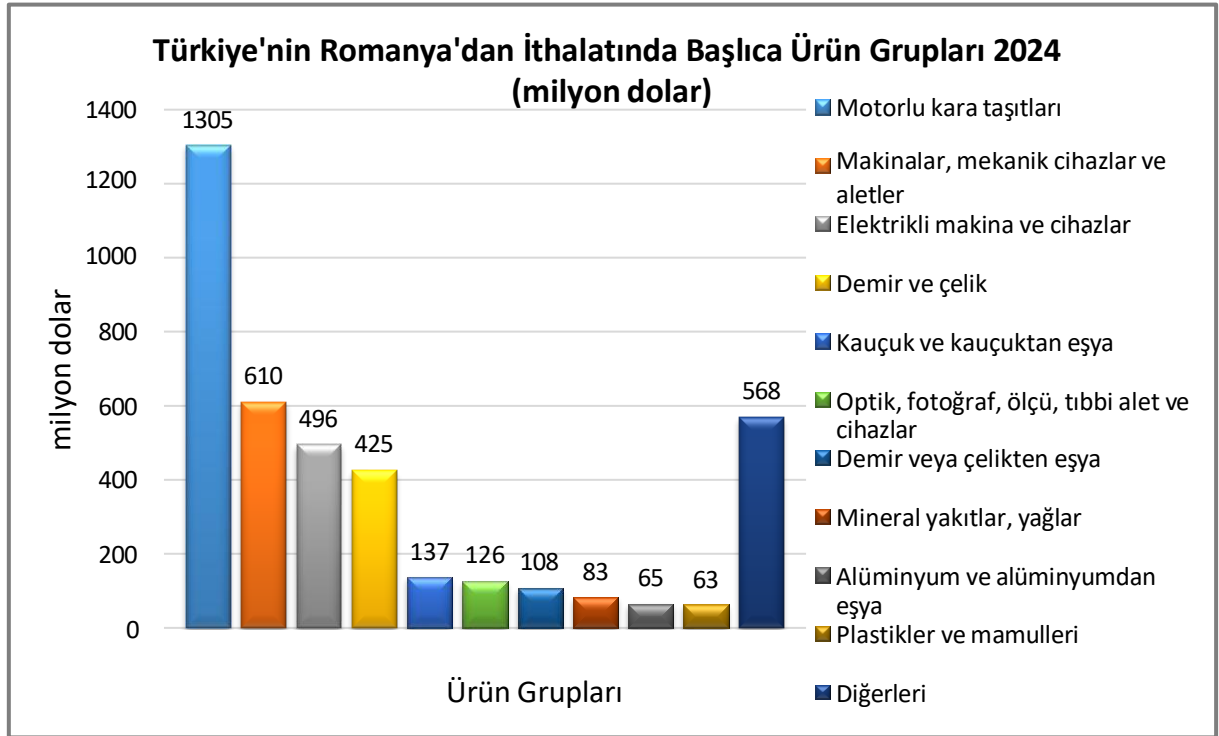
2024 yılında Romanya ile ticarete Türkiye'nin yaklaşık 4 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

Türkiye'nin Romanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

EKLER:**EK-1: Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			96 829 602	100 642 463	100 370 882	100	-0,3
1.	8703	Otomobiller	6 165 082	6 909 091	8 006 742	8	15,9
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 713 704	7 753 446	7 908 770	7,9	2
3.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler vb.	4 166 894	4 400 406	4 010 037	4	-8,9
4.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	3 197 721	3 865 188	3 771 504	3,8	-2,4
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 661 440	2 623 582	2 678 080	2,7	2,1
6.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	2 217 695	2 515 023	2 527 609	2,5	0,5
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	913 478	1 157 522	1 915 732	1,9	65,5
8.	1001	Buğday ve mahlut	2 099 413	2 227 737	1 780 684	1,8	-20,1
9.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	1 573 548	1 609 996	1 554 145	1,5	-3,5
10.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanslar	1 106 339	1 291 513	1 430 494	1,4	10,8
11.	2404	Tütün, sulandırılmış tütün, nikotin veya tütün ya da nikotin ikamelerini içeren ürünler...	874 449	1 090 151	1 321 888	1,3	21,3
12.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	1 179 595	1 200 069	1 195 921	1,2	-0,3
13.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 235 594	1 276 211	1 127 785	1,1	-11,6
14.	2716	Elektrik enerjisi	1 857 339	1 334 919	1 091 538	1,1	-18,2
15.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü vb.	1 044 984	1 163 618	1 047 146	1	-10

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-2: Romanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			132 699 563	131 962 913	136 519 364	100	3,5
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	4 697 116	5 366 193	5 973 775	4,4	11,3
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 586 334	4 281 431	5 107 950	3,7	19,3
3.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	5 902 837	4 464 866	4 972 493	3,6	11,4
4.	8703	Otomobiller	3 448 511	4 268 486	4 751 115	3,5	11,3
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 023 107	3 475 175	2 900 770	2,1	-16,5
6.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 472 196	2 626 921	2 581 253	1,9	-1,7
7.	8542	Elektronik entegre devreler	2 408 315	2 489 458	2 165 821	1,6	-13
8.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	2 069 363	2 113 502	2 080 041	1,5	-1,6
9.	2716	Elektrik enerjisi	2 612 572	1 282 488	1 642 293	1,2	28,1
10.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	1 572 094	1 696 613	1 617 328	1,2	-4,7
11.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular vb.	1 229 411	1 190 335	1 352 871	1	13,7
12.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	1 004 914	1 037 839	1 297 702	1	25
13.	3926	Plastikten diğer eşya	1 125 607	1 229 170	1 264 648	0,9	2,9
14.	203	Domuz eti (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	869 914	1 149 807	1 166 324	0,9	1,4
15.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler vb.	971 175	1 140 863	1 110 165	0,8	-2,7

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-3: Romanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		96 829 602	100 642 463	100 370 882	100	-0,3
1.	Almanya	19 202 057	20 973 002	20 618 520	20,5	-1,7
2.	İtalya	9 761 670	10 244 686	9 602 414	9,6	-6,3
3.	Fransa	5 815 442	6 383 473	6 342 364	6,3	-0,6
4.	Macaristan	7 088 133	5 698 841	5 325 393	5,3	-6,6
5.	Bulgaristan	3 763 155	4 178 331	4 447 093	4,4	6,4
6.	Polonya	3 685 161	3 703 107	4 021 541	4	8,6
7.	Hollanda	3 393 629	3 401 445	3 652 578	3,6	7,4
8.	Türkiye	2 987 161	3 307 237	3 605 016	3,6	9
9.	Çekya	2 796 274	3 239 113	3 343 658	3,3	3,2
10.	İngiltere	2 784 542	2 960 095	3 151 670	3,1	6,5
11.	İspanya	3 008 297	3 245 855	3 118 642	3,1	-3,9
12.	ABD	2 395 136	2 325 102	2 479 452	2,5	6,6
13.	Moldova	2 379 482	2 244 971	2 445 923	2,4	9
14.	Slovakya	1 880 128	2 183 642	2 211 073	2,2	1,3
15.	Avusturya	2 325 759	2 143 710	2 040 408	2	-4,8

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-4: Romanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		132 699 563	131 962 913	136 519 364	100	3,5
1.	Almanya	23 603 647	25 589 884	25 460 917	18,7	-0,5
2.	İtalya	10 885 819	11 438 643	11 322 387	8,3	- 1
3.	Macaristan	8 650 789	8 542 899	9 058 845	6,6	6
4.	Polonya	7 874 275	8 242 665	8 667 097	6,3	5,1
5.	Çin	6 819 081	7 309 591	8 508 648	6,2	16,4
6.	Türkiye	7 406 969	6 886 968	7 709 284	5,6	11,9
7.	Bulgaristan	9 363 211	6 149 108	6 079 055	4,5	-1,1
8.	Hollanda	5 323 933	5 662 602	5 877 615	4,3	3,8
9.	Fransa	5 155 453	5 640 135	5 740 745	4,2	1,8
10.	Avusturya	4 225 972	4 616 092	4 226 940	3,1	-8,4
11.	İspanya	3 388 757	3 708 231	4 147 760	3	11,9
12.	Çekya	3 566 062	3 929 884	3 926 168	2,9	-0,1
13.	Belçika	3 192 397	3 313 266	3 392 096	2,5	2,4
14.	Kazakistan	1 775 661	2 954 741	2 797 319	2	-5,3
15.	Slovakya	2 518 835	2 618 479	2 792 407	2	6,6

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			6 950 672	6 951 714	7 782 388	100	11,9
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	956 050	747 267	1 049 734	13,5	40,5
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	247 348	290 860	462 964	5,9	59,2
3.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	271 678	234 907	248 690	3,2	5,9
4.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	101 189	101 677	187 576	2,4	84,5
5.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	161 675	123 543	173 515	2,2	40,4
6.	7214	İnşaat demiri	138 334	65 891	132 484	1,7	101,1
7.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	12 388	38 382	127 326	1,6	231,7
8.	8703	Otomobiller	93 425	90 529	115 025	1,5	27,1
9.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	65 385	85 566	102 450	1,3	19,7
10.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	85 736	73 775	101 380	1,3	37,4
11.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	90 910	96 162	99 881	1,3	3,9
12.	0702	Domates (taze/soğutulmuş)	64 810	91 346	87 762	1,1	-3,9
13.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	51 921	59 486	80 557	1	35,4
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	56 583	71 870	79 807	1	11
15.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	72 081	70 507	78 581	1	11,5

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			3 335 646	3 685 521	3 984 770	100	8,1
1.	8703	Otomobiller	440 322	560 926	932 943	23,4	66,3
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	495 921	379 301	366 578	9,2	-3,4
3.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	277 122	371 747	363 453	9,1	-2,2
4.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	183 946	233 419	305 280	7,7	30,8
5.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	76 963	161 846	164 567	4,1	1,7
6.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	76 632	81 926	80 485	2	-1,8
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	80 306	77 890	80 406	2	3,2
8.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	64 681	61 285	78 552	2	28,2
9.	8523	Sesleri ve diğer fenomenleri kaydetmeye mahsus diskler, bantlar, katı hal kalıcı depolama aygıtları, akıllı kartlar vb	21 864	62 561	75 807	1,9	21,2
10.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	59	1 146	63 826	1,6	5469,5
11.	3305	Saç müstahzarları	69 832	64 629	59 030	1,5	-8,7
12.	7326	Demir veya çelikten eşya	24 925	33 546	58 960	1,5	75,8
13.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	31 852	41 014	56 174	1,4	37
14.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya artırılmasına mahsus makina ve cihazlar	33 016	52 873	47 025	1,2	-11,1
15.	9032	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları	20 165	43 497	46 500	1,2	6,9

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri